

▼ حرف روز

تأملی در سفر یک روزه!

سفر یک روزه رئیس‌جمهور کشورمان به ژاپن و دیدار با «آبه شینزو» نخست‌وزیر این کشور در حالی به پایان رسید که پیش از آغاز این سفر بخشی از رسانه‌های اصلاح‌طلب یا وابسته به دولت کوشیده بودند، این سفر را متفاوت و دارای کارکرد اقتصادی و مسیری برای گره‌گشایی از کار برجام معرفی کنند؛ اما لااقل تاکنون شواهد و رخدادها نشان می‌دهد، این سفر متمایز و دارای پیام خاصی نبوده است. در این سفر نه تنها از گشایش‌های اقتصادی ویژه سخنی شنیده نشد؛ بلکه حتی برخلاف انتظارات برخی رسانه‌ها، این طرف ژاپنی بود که از ایران خواست از اتخاذ گام‌های بیشتری (کاهش تعهدات هسته‌ای) که ممکن است به تضعیف این توافق منجر شود، خودداری کند.

برخی رسانه‌های داخلی بر این نکته متمرکز شدند که راهی را که مکرون نتوانست برود، آبه شینزو قصد دارد برود. مکرون در ماه‌های گذشته تلاش کرد هر طور شده مقامات ایرانی و آمریکایی را بر سر میز مذاکره و گفت‌وگو بنشاند. این خواسته او با پافشاری آمریکا بر تداوم تحریم‌های ظالمانه عملی نشد. از سوی دیگر «ژاپن تایمز» در تحلیلی خاطر نشان کرده است، تکیه قدرت دیپلماتیک چندانی برای تغییر معادله در روابط تهران- واشنگتن ندارد و همزمان هشدار دادند ممکن است «آبه» در دیدار آینده با «روحانی» به پیشرفت قابل توجهی نرسد.

آنچه در اینجا حائز اهمیت است، توجه به این موضوع است که اولاً سیاست قطعی جمهوری اسلامی گسترش رایزنی و توسعه همکاری‌های اقتصادی با دیگر کشورهای منطقه است. این جهت‌گیری همواره در دستور کار نظام جمهوری اسلامی ایران قرار داشته است. در این میان، هر چند ژاپن در نگاه ایرانیان کشوری خوشنام شناخته می‌شود؛ اما با این حال به دلایل مشخص این کشور از تحریم‌های ظالمانه آمریکا علیه ایران تبعیت کرد. در اینکه باید از روش مذاکره و دیپلماسی برای احقاق حقوق و تأمین منافع ملی ایران استفاده کرد، کمترین تردیدی وجود ندارد؛ اما آنچه در اینجا اهمیت دارد، در حوزه خبررسانی و کاری است که رسانه‌ها در عرصه افکار عمومی انجام می‌دهند. نکته مهم نیز در اینجا آن است که شرطی کردن جامعه و اقتصاد کشور به سفری که نه پیش از انجام آن و نه پس از اجرای آن نتایج قطعی‌اش معین نشده است، تعدی به اقتصاد، منافع ملی و سیاست خارجی عزت‌مندانه کشور محسوب می‌شود.

▼ گزارش روز

کودتای لیتومی!

به تازگی رئیس‌جمهور برکنار شده بولیوی گفته است: «زمانی که رئیس‌جمهور شدم، فردی به من گفت حواست به سفارت آمریکا باشد. هر کجا سفارت آمریکا هست، کودتا هم هست. به جز خود آمریکا، چون آمریکا در آمریکا سفارت ندارد. چرا سفیر آمریکا را اخراج کردیم؟ چون داشت توطئه می‌کرد، داشت برای کودتا برنامه‌ریزی می‌کرد. زمانی که سفیر وقت آمریکا برای اولین بار به دیدن من آمد، به من گفت می‌توانید با هر کشوری رابطه داشته باشید به جز کوبا، ونزوئلا و ایران. به او گفتم ما یک کشور مستقل هستیم و خودمان تصمیم می‌گیریم که با چه کسانی رابطه داشته باشیم. ما مستعمره آمریکا نیستیم. کودتا علیه من، کودتای لیتومی بود. چون شرکت‌های آمریکایی در استخراج لیتوم بولیوی مشارکت نداشتند و ما با اروپا و چین کار می‌کردیم.» مطالب مطرح شده بخشی از رفتار استکبارگونه آمریکا در جهان را نشان می‌دهد. سال‌هاست که از نزدیک شاهد جنایت، چپاول و ویرانگری آمریکا در غرب آسیا هستیم. جنایتی که آمریکا در این منطقه انجام داد، خیانت علیه میلیون‌ها انسان بی‌گناه است. گفته شده است، چند روز پیش از استعفای «عادل عبدالمهدی» نخست‌وزیر عراق، «ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا در پیامی به وی، عملاً خواسته بود که عراق باید نصف نفت صادراتی خود را در اختیار آمریکا قرار دهد؛ اگرچه این موضوع با مخالفت عراقی‌ها روبه‌رو شده، ولی خوی استعمارگونه آمریکا را نشان می‌دهد. کشوری مانند بولیوی که در تلاش بوده کشور مستقل داشته باشد و تنها با در نظر گرفتن منافع خود، تصمیمات سیاسی و اقتصادی بگیرد، بلافاصله با توطئه آمریکا مواجه می‌شود؛ از این رو درک این موضوع آسان به نظر می‌رسد که آمریکا همه تلاش خود را برای دشمنی با هر کشوری که در جهان بخواهد مستقل عمل کند، به کار خواهد بست. این کشور می‌تواند جمهوری اسلامی ایران باشد یا بولیوی، عراق، یمن، چین، کره شمالی، روسیه و...

▼ اخبار ویژه تحلیل یک رسانه عربی از مواضع رهبر معظم انقلاب

روزنامه فرامنطقه‌ای «رأی‌الیوم» در یادداشتی تحولات اخیر ایران پس از افزایش نرخ بنزین را بررسی و آشوب‌های خیابانی را بخشی از سناریوی خارجی برای مقابله با جمهوری اسلامی توصیف کرد. در این یادداشت آمده است: «رهبر ایران با حمایت از مصوبه سران سه قوه این کشور نشان داد، به احترام آرای اکثریت، از مقامات دولتی هرچند که از جناح اصلاح‌طلب باشند پشتیبانی می‌کند. آیت‌الله خامنه‌ای از منظر و جایگاه یک رهبر معنوی، کاملاً محکم به منافع ملی و مصالح سیاسی اندیشید تا لغو مصوبه یاد شده به تقابل با دولت تعبیر نشود. در عین حال، او خردمندانه موافقت خود را به حمایت از اقل ضعیف و متوسط مشروط نمود تا دولت از مسیر اقتصاد مقاومتی به اصلاح امور بپردازد؛ چراکه ایران کشوری مستقل است و از صنایع و تولیدات ملی برخوردار است.»

مقتدی صدر در قم تهدید شده است!؟

صفحه «صالح محمد العراقي» بازتاب‌دهنده مواضع مقتدی صدر، رهبر جریان صدر عراق به ادعای شبکه «العربیه الحدت» مبنی بر تهدید مقتدی صدر در ایران واکنش نشان داد. العراقي در صفحه خود در توییتر نوشت: «این یک نصیحت است... ما را وارد بگومگوهای سیاسی‌اش نکنند؛ چراکه به نفعش نیست... واضح است!؟» العراقي در آخر این پیام لوگوی شبکه العربیه الحدت را ضمیمه کرد که از مطرح شدن اظهارات فوق خطاب به این شبکه حکایت داشت. پیشتر شبکه العربیه الحدت در خبری فوری ادعا کرد، مقتدی صدر در قم فرخوانده و تهدید شده که از ایران اخراج و از ورود وی به لبنان نیز ممانعت می‌شود.

برجام به یک بازی باخت- برد تبدیل شده است

یک تحلیلگر مسائل سیاست خارجی درباره تهدیدهای مکرر اروپایی‌ها علیه ایران در موضوع فعال کردن مکانیسم ماشه، اظهار داشت: سیاست‌هایی که اروپایی‌ها اتخاذ می‌کنند، خارج از سیاست‌های آمریکا نیست. حسین کنعانی‌مقدم ادامه داد: آنها بنا بر این دارند که از اهرم مکانیسم ماشه علیه جمهوری اسلامی استفاده کرده و موضوع را به شورای امنیت سازمان ملل متحد بازگردانند و قطعنامه ۲۲۳۱ را زیر سؤال ببرند. هدف آنها از این کار این است که هم بتوانند فشارها را علیه ایران افزایش دهند و هم اینکه به طوری هم راستا با سیاست‌های آمریکا حرکت کنند که کشورمان از برجام خارج نشود. وی افزود: به نظر می‌رسد در حال حاضر برجام برخلاف برآوردهای اولیه که ما تصور می‌کردیم یک بازی برد- برد است، به یک بازی باخت- برد تبدیل شده، به این معنا که باخت برای ایران است و برد برای دیگر طرف‌های توافق هسته‌ای حاصل شده است؛ بنابراین آنها سعی می‌کنند از این اهرم علیه جمهوری اسلامی بیشتر استفاده کنند تا بتوانند پرونده کشورمان را به شورای امنیت ببرند.

تشکیل مجلسی انقلابی و جهادی نیاز امروز است

دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام تشکیل مجلسی انقلابی و جهادی را لازمه وضعیت فعلی کشور خواند و گفت: در حال حاضر، کشور با دو پدیده داخلی و خارجی مواجه است که باید با آن مبارزه کند؛ یک گروه که تلاش می‌کنند حرکت انقلاب را از ریل اصلی آن خارج کنند و دیگری دشمن خارجی که تلاش می‌کند انقلاب ما را از پای درآورد. «محسن رضایی» با تأکید بر لزوم تغییر و تحول در مجلس شورای اسلامی، افزود: این تغییر در مجلس باید راهبردی و دارای یک نقطه عطف باشد تا اوضاع به نفع ملت تغییر کند؛ اگر نهضت تغییر را ایجاد نکنیم، قطعاً شاهد ایجاد روندی به نفع دشمن خواهیم بود. وی با اشاره به موضوع برجام و مذاکرات درباره آن، گفت: نباید برجام را در کارنامه یک دولت دانست؛ چرا که محصول یک اندیشه و تفکر غلط در اداره کشور است.

اروپایی‌ها عجله‌ای برای فروپاشی کامل برجام ندارند!

خبرگزاری «رویترز» به نقل از چند دیپلمات اروپایی گزارش داد، کشورهای اروپایی باقی‌مانده در توافق هسته‌ای ایران، احتمالاً مکانیسم حل و فصل اختلافات در برجام موسوم به «مکانیسم ماشه» را در ماه ژانویه ۲۰۲۰ فعال می‌کنند؛ اما برای احیای تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران که سبب فروپاشی کامل برجام می‌شود، عجله نمی‌کنند. بر این اساس، یک منبع دیپلماتیک اروپایی می‌گوید: «آغاز این فرایند با هدف حل مسائل مشکل‌ساز و حفظ توافق [هسته‌ای] انجام می‌گیرد. تحریم‌های سازمان ملل [اما] به صورت خودکار به دنبال این فرایند نمی‌آید. اگر ما تصمیم بگیریم این کار (احیای تحریم‌های سازمان ملل) را انجام دهیم، به معنای آن است که تصمیم گرفته‌ایم میخ آخر را به تابوت [برجام] بزنیم.»

ایرانی بودن سلاح‌های مورد استفاده در حمله به آرامکو تأیید نشده است

شورای امنیت سازمان ملل متحد برای بحث درباره هشتمین گزارش «آنتونیو گوترش» دبیر کل این سازمان در زمینه اجرای قطعنامه شماره ۲۲۳۱ در تأیید برجام تشکیل جلسه داد. «رزماری دی کارلو» معاون دبیرکل سازمان ملل در امور سیاسی در این جلسه از ایران خواست از انجام آزمایش موشکی خودداری کند. وی در بخش دیگری از سخنانش درباره حمله به تأسیسات نفت عربستان سعودی گفت: سازمان ملل در حال حاضر نمی‌تواند ایرانی بودن سلاح‌های مورد استفاده در این حملات را تأیید کند. دی‌کارلو در عین حال تأکید کرد، سازمان ملل در مراحل اولیه تحقیقات است و دبیر کل سازمان ملل در زمان مقتضی یافته‌های بیشتر در این خصوص را در اختیار شورا خواهد گذاشت.

«احمد حکیمی‌پور» دبیرکل حزب اراده ملت با اشاره به بیانیه ۷۷ نفر از اصلاح‌طلبان گفت: اینکه عده‌ای دور هم جمع شوند و بیانیه بدهند، کنش سیاسی لوث می‌شود. این‌گونه موضع‌گیری‌ها، متعلق به دوره ماقبل نهادهای مدنی است. وی افزود: انتشار این بیانیه در آن مقطع، مقداری عجولانه بود و باید بعد از معلوم‌شدن ابعاد مختلف ماجرا، موضع‌گیری انجام می‌شد. حکیمی‌پور تصریح کرد: کنش‌گران سیاسی اصلاح‌طلب باید کنش خود را در چارچوب هنجارهای حقوقی و قانونی تعریف کنند. بنده کار فردی و طوماری را یک کنش سیاسی نمی‌دانم.

«رجب طیب اردوغان» رئیس‌جمهور ترکیه خبر داد: «عربستان سعودی پاکستان را تهدید کرد که اگر در نشست سران کشورهای اسلامی در مالزی شرکت کند، چهار میلیون کارگر پاکستانی مقیم عربستان را اخراج خواهد کرد و به جای آنها، از کارگران بنگلادشی استفاده خواهد کرد!» گفتنی است، روزنامه‌های سعودی «العرب» و «الشرق الاوسط» در گزارش‌هایی مدعی شدند، این نشست به منزله کودتایی علیه ریاض و سازمان همکاری اسلامی است که نباید اجازه داد نتایج آن به بار نشیند!

«محمد شیریحیان» کارشناس مدیریت قراردادهای بین‌المللی نفتی درباره کارنامه فروش فرآورده در بورس گفت: فروش ۲/۷ میلیارد لیتر فرآورده در کمتر از چهار ماه و کسب درآمد ۱ میلیارد دلاری، سند موفقیت این سازوکار است؛ از همین رو دولت در لایحه ۹۹ پیش‌بینی کرده است تا ۱۰/۵ میلیارد دلار معادل سقف درآمد فروش نفت (البته با در نظر گرفتن نرخ ۸۵۰۰ تومانی)، از راه فروش فرآورده به دست آورد و ظرفیت برای بیشتر شدن هم وجود دارد.

«پیتر سزی‌جارتو» وزیر خارجه مجارستان اعلام کرد: از زمانی که اتحادیه اروپا روسیه را تحریم کرده «بوداپست» فرصت‌های صادراتی زیادی را از دست داده و ۸/۵ میلیارد دلار ضرر کرده است. گفتنی است، پیش از اعمال تحریم‌ها روسیه دومین شریک تجاری این کشور بوده و فرصت‌های صادراتی زیادی را از دست داده است.

روزنامه «فیگارو» در گزارشی به موضوع روابط عربستان سعودی و جمهوری اسلامی ایران و نقشی که محمدبن‌سلیمان در این میان بازی می‌کند، اشاره کرده و نوشته است، پس از حملات هوایی به پالایشگاه‌های عربستان سعودی، گردانندگان این کشور احساس ضعف کردند؛ چون دانستند آمریکا برای حفظ منافع آنها با ایران جنگ نخواهد کرد.

«آیت‌الله سیدعلی سیستانی» از مراجع تقلید شیعیان خواستار برگزاری انتخابات زودهنگام در عراق شد. وی انتخابات پیش از موعد را تنها راه خروج عراق از بحران کنونی دانست.